

OSNOVNA ŠOLA KOPER
SCUOLA ELEMENTARE CAPODISTRIA
Cesta Zore Perello – Godina 1
6000 Koper

VZGOJNI NAČRT

OSNOVNE ŠOLE KOPER

Koper, 28. 2. 2023

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE KOPER

Vizija Osnovne šole Koper je:

doseganje odličnosti, odprtosti, inovativnosti, ustvarjalnosti in podjetnosti v sodobnem osnovnošolskem vzgojno-izobraževalnem zavodu.

Želimo biti šola, ki:

- daje učencem taka znanja, da dosegajo primerljive rezultate z vrstniki v naši državi in v državah Evropske unije,
- omogoča učencem, da razvijajo svoja interesna področja in na vseh predmetnih področjih dosegajo rezultate v skladu s svojimi sposobnostmi,
- usposablja učence, da znajo koristno uporabiti vsa znanja in se znajo uspešno prilagajati vse bolj zahtevnim nalogam življenja v Evropski uniji,
- je ob aktivnih oblikah in metodah dela, urejenosti in tehnološki opremljenosti učencem bolj zanimiva in bodo v njo radi prihajali,
- je strokovno, razvojno naravnana, komunikativna in odprta okolju,
- učencem daje znanja in veščine, ki jih bodo opolnomočile za življenje.

Vzgojni načrt obsega:

- temeljne vrednote in vzgojna načela,
- sodelovalni odnos s starši,
- vzgojne dejavnosti šole,
- vzgojne postopke in ukrepe,
- vzgojne opomine.

1 TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA

Temeljne vrednote in vzgojna načela se navezujejo na vizijo Osnovne šole Koper.

1.1 VREDNOTE

Vrednote, ki jih povezujemo z vizijo naše šole so:

- SPOŠTOVANJE, STRPNOST, VARNOST
Temeljijo na medsebojnem spoštovanju med vsemi udeleženci vzgojno izobraževalnega procesa, na spoštovanju različnosti, na medsebojnem poslušanju in spodbujanju pri iskanju rešitev, na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin.
- ODGOVORNOST,
ki jo izkazujemo vsi. **Učenci** z izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem hišnega reda in Pravil šolskega reda na Osnovni Koper; **učitelji** s svojim strokovnim, kvalitetnim, ustvarjalnim delom, pravičnostjo, doslednostjo in spoštovanjem vseh; **starši** s spremljanjem otrokovega razvoja, vzpodbujanjem otrokovega napredka na vseh področjih ter s sodelovanjem s šolo.
- ZNANJE
Učencem s kvalitetnim delom in z upoštevanjem njihovih dejanskih sposobnosti in interesov, z vključevanjem diferenciacije razvijamo ustvarjalnost, vedoželjnost, uspešnost, aktivnost in uporabnost znanja.

1.2 VZGOJNA NAČELA

Vzgoja temelji na naslednjih načelih:

- Učencem zagotavljamo varno in spodbudno šolsko okolje za optimalno življenje in delo v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete ter dosegajo čim boljše rezultate na različnih področjih v skladu s svojimi zmožnostmi.

- Razvijamo spoštovanje in sodelovanje, sprejemanje drugačnosti in medsebojne strpnosti, spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin, sposobnost upoštevanja posebnosti posameznika, odgovornost in razumevanje, znanje in delavnost, poštenost in zaupanje, pravičnost in solidarnost.
- Vzgojno in izobraževalno delo organiziramo in razvijamo tako, da je vsem učencem omogočen celovit osebni razvoj v skladu z njihovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvijanjem njihove pozitivne samopodobe. Posebej spodbujamo učenčeva močna področja.
- Medsebojne odnose med vsemi udeleženci vzgoje in izobraževanja gradimo na načelu zaupanja.

2 SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Pri uresničevanju vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določeno za letni delovni načrt (60 d. člen vzgojni načrt šole).

Redno in kvalitetno sodelovanje šole s starši je predpogoj za učinkovito vzgojno dejavnost šole. Starši aktivno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole v različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr. restitucija), v reševanju problemov, ki jih imajo otroci oz. pri kršenju pravil šole. Načini, oblike metode in cilji vzgojnega dela šole morajo biti staršem vnaprej poznani. Podlaga vzgoje za vrednote je medsebojno zaupanje učencev, delavcev šole in staršev. Vrednote doživljamo in uresničujemo v odnosih, pri tem je zelo pomemben zgled, kajti veliko učenja poteka preko imitacij. Starši in učenci delujejo v skladu s svojo osebno lestvico vrednot, učence najbolj prepričajo o pomenu vrednot.

Starši sodelujejo pri doseganju učno vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav svojih otrok. Poleg običajnih oblik sodelovanja (roditeljski sestanki, govorilne ure) spodbujamo medsebojno komunikacijo staršev in druge aktivnosti (srečanja, predstave, sooblikovanje nadstandardnih programov, skupno preživljanje prostega časa...).

Šola posredno prispeva tudi h kvalitetnejši vzgoji v družinah s svojimi načini vzgoje (vrednotami, načeli, dejavnostmi), s kakovostjo odnosov do učencev in staršev, modeliranjem pričakovanega vedenja in s posredovanjem novih znanj staršem. Sodobna informacijsko komunikacijska tehnologija ponuja možnosti hitrejšega komuniciranja med domom in šolo in se jo poleg gojenja osebnih pristnih stikov, upoštevajoč tako potrebe staršev, učiteljev kot tudi otrok, koristi v optimalni meri.

3 VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

3.1 PROAKTIVNE, PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje tako, da se učenci počutijo varne, sprejete, da so pri šolskem delu motivirani, zavzeti, ustvarjalni in da prevzemajo odgovornost za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti. Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju **proaktivnih vzgojnih dejavnosti**, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem učenci uspešno zadovoljujejo temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijajo svojo samostojnost in odgovornost.

Proaktivna vzgojna dejavnost, ki jo izvajamo, je tudi program dela z učenci, ki temelji na razvijanju pozitivnega samovrednotenja. Program razvijanja pozitivnega samovrednotenja je oblikovan kot sistematičen in postopen proces, namenjen upoštevanju osebnih potreb odraščajočih otrok in mladostnikov.

Ta program pripomore k ustvarjanju pogojev, potrebnih za razvijanje petih osnovnih dejavnikov občutka lastne vrednosti: občutek varnosti, občutek identitete, občutek pripadnosti, občutek smiselnosti, občutek sposobnosti. Ti dejavniki so ključni za odraščajoče

šolarje, ker jih podpirajo pri njihovem osebnem razvoju, jim pomagajo prepoznavati in uresničevati njihove potenciale in sposobnosti.

Šolar se tako počuti dovolj močnega, da sprejme izzive ali si sam postavi cilje, meje, pridobiva občutek osebne moči, učinkovitosti in uspešnosti. Veča se njegova učinkovitost pri reševanju problemov in kasneje pri doseganju osebnih ciljev.

Ker je oddelek razreda osnovna socialna skupina v šoli, posebno pozornost namenjamo oblikovanju in razvijanju dobrih medsebojnih odnosov s spodbujanjem ugodne socialne klime. Vsaka oddelčna skupnost sprejme pravila oddelka, ki izhajajo iz pravil šolskega reda in ki spodbujajo medsebojno povezanost in sodelovanje, gradijo na občutku varnosti, zaupanju in sprejetosti.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šole so organizirane v okviru ur oddelčne skupnosti, dni dejavnosti, interesnih dejavnosti in v okviru šolskih projektov.

Veliko pozornosti se posveča določenim temam, kot so: medvrstniško nasilje, komunikacija, odnosi med vrstniki, medvrstniška pomoč, razvijanje socialnih veščin, ustrezno in sprejemljivo reševanje konfliktov, odnosi med spoloma, strpnost, odvisnosti, zdravo življenje, sprejemanje drugačnosti, spoštovanje starejših...

Izvajajo se **preventivne dejavnosti** za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov ter dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost in skrbeli za medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje.

Prav posebno pozornost se namenja spoznavanju, učenju in razvijanju moralnih vrednot, sprejemanja odgovornosti za svoje vedenje in kritično vrednotenje lastnega vedenja in vedenja vrstnikov. Šola spodbuja vse oblike povezovanja, sodelovanja in vključevanja staršev v življenje in delo šole. Prizadevamo si za takojšnje in načrtno reševanje problemov, težav in konfliktov.

3.2 POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Spodbuja se razvijanje socialnih veščin, vrstniško sodelovanje in pomoč. Poudarja se primerno vedenje učencev, zato potekajo pogovori o takem vedenju. Učenec je za primerno vedenje nagrajen s pohvalo.

Pohvale

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Kadar se učenec/ka izkaže pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti, je lahko ustno ali pisno pohvaljen.

Kriteriji za izrekanje pohval za vzorno vedenje učencu/ki, pri čemer učni uspeh ni merilo:

- se spoštljivo, vljudno vede do sošolcev, vrstnikov, učiteljev, delavcev šole ne samo v prostorih šole, ampak tudi izven šole;
- pomaga tistim, ki pomoč potrebujejo;
- je pripravljen/-a opraviti tudi naloge, ki niso nujno povezane z učno obveznostjo in ocenami;
- spoštuje in lepo ravna ne le s svojimi stvarmi, ampak tudi s stvarmi drugih in s šolsko lastnino;
- iskreno in premišljeno izreka mnenja, v katerih izstopajo vrednote.

Pohvalo za vzorno vedenje učenca/-ke utemeljijo in podelijo učenci oddelčne skupnosti in razrednik med in ob zaključku šolskega leta. Posebne pohvale med in ob zaključku šolskega leta na predlog strokovnih delavcev izreka učiteljski zbor.

Nagrade in priznanja Osnovne šole Koper

- Osnovna šola Koper podeljuje učenkam/učencem naslednje nagrade in priznanja: Priznanje Osnovne šole Koper z nagrado,
- Priznanje naj-športnik Osnovne šole Koper z nagrado,
- Priznanje Osnovne šole Koper.

Vrsto nagrad in priznanj, njihovo število, pogoje za podelitev, postopek izbora kandidatov in druga vprašanja, povezana z nagradami in priznanji Osnovne šole Koper določa Pravilnik o dodelitvi nagrad in priznanj Osnovne šole Koper.

Nagrajevanje oddelčnih skupnosti

Osnovna šola Koper lahko na predlog razrednika ali drugega strokovnega delavca nagradi oddelčno skupnost za zgledno šolsko delo, medsebojno sodelovanje, pozitivno razredno klimo in pozitiven, spoštljiv odnos do zaposlenih, vrstnikov in šolske lastnine. Kriterije, postopek dodelitve in vrsto nagrade podrobneje določi razvojni tim (kazalniki).

3.3 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosih z vrstniki in odraslimi, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Svetovanje je proaktivno in preventivno, kadar šola učence usposablja za doseganje spodaj navedenih ciljev. Svetovanje se izvaja tudi pri reševanju problemov, ki so posledice nespoštovanja drugih ter kršitev šolskih pravil. Pri tem je pomembno ustvarjanje kulture, v kateri se konflikti uporabljajo za krepitev prakse sporazumevanja in iskanja kompromisov, kulture medsebojnega poslušanja in sporazumevanja. Posebne oblike svetovanja in sporazumnega reševanja medsebojnih problemov in sporov so osebni svetovalni pogovori, vzpodbujanje samovrednotenja ali samopresoje ter mediacija in restitucija.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija ...
- razvijati realno in pozitivno samopodobo in samospoštovanje
- dosežati druge cilje, ki si jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru:

- ur oddelčnih skupnosti,
- pogovornih ur,
- ob sprotnem reševanju problemov in drugih priložnostih.

Izvajajo ga vsi strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci šole.

Oblike pomoči učencu so lahko še:

- osebni svetovalni pogovori,
- organizacija pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju,
- načrtno vzpostavljanje določenih socialnih povezav med učenci,
- vključevanje v določene dejavnosti,
- uvajanje v določene funkcije in druge pomembne odgovornosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovori z učencem o občasnih individualnih programih,
- zagotavljanje varnosti itd.

4 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

4.1 VZGOJNI POSTOPKI

Vzgojni postopki so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki zadevajo ponavljajoče pogostejše in obsežnejše kršitve pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Vzgojna obravnava učencev vključuje za učence vnaprej znane posledice, ki nastopijo, kadar učenci kršijo pravila šolskega reda. Probleme vedno rešujejo vsi, ki so vanje vpleteni in sicer se trudijo raziskati vzroke ter poiskati možne načine reševanja težav in pomoči učencu pri spremembi neustreznega vedenja. O obravnavi kršitev pravil, ko učenec ne upošteva dogovorjenih pravil in odgovornosti, se individualno odločajo učitelji in sicer glede na osebnostne značilnosti in razvojno stopnjo učenca, okoliščine, predhodne izkušnje ...

Ob primeru večjih kršitev pravil se uporabljajo vzgojni postopki namenjeni zaščiti pravic drugih in poglobljenemu reševanju problema s svetovanjem in usmerjanjem učenca. Učitelji o kršitvah pravil učenca in izvedenih ukrepih sproti obveščajo razrednika (z vpisi v eAsistent). Individualno oz. skupaj z razrednikom obveščajo starše.

Pri ravnanju ob kršitvah pravil se upošteva načelo **POSTOPNOSTI REAGIRANJA**:

1. Učitelj rešuje problem z učencem, po potrebi tudi s starši: POGOVOR IN DOGOVOR (učitelj učenca opozori na kršitev pravil, na njegovo odgovornost za dejanje in posledice le-tega ter se z njim dogovori za drugačno ravnanje v prihodnje oz. poravnava škode, kjer je to možno).
2. Sodelovanje razrednika pri obravnavi problema (če se kršitve ponavljajo oz. stopnjujejo in učenec ne upošteva dogovora z učiteljem). Potrebno je izvajati redne, vnaprej dogovorjene stike z učencem, učiteljem, starši za spremljanje napredka.
3. Sodelovanje svetovalne službe (če se kršitve ponavljajo oz. stopnjujejo in učenec ne upošteva dogovora z učiteljem, razrednikom in starši). Potrebno je izvesti svetovalni pogovor in izvajati redne, vnaprej dogovorjene stike z učencem, učiteljem, razrednikom in starši za spremljanje napredka.
4. Sodelovanje vodstva šole (če se kršitve ponavljajo oz. stopnjujejo in učenec ne upošteva dogovora z učiteljem, razrednikom, svetovalno službo in starši).
5. Vključitev zunanjih institucij v reševanje problematike (Center za socialno delo, Policija, Svetovalni center za otroke in mladostnike....)

Vzgojno delovanje šole temelji na delu z otroki, učenci. Pri reševanju konfliktov med učenci se šola osredotoči na reševanje konflikte med njimi in starše obvešča in po potrebi vključi.

4.1.1 Mediacija

Mediacija predstavlja način mirnega, konstruktivnega in odgovornega načina reševanja konfliktov in sporov med učenci.

V primeru konfliktna situacije dveh (ali več posameznikov) tretji kot mediator preko procesa pomaga s tehnikami, da vsak pove svoje videnje konflikta, kaj si želijo, kakšne so njihove potrebe in interesi.

Skupaj z mediatorjem udeleženci konflikta iščejo najprimernejšo rešitev za vse udeležence.

Cilji mediacije so:

- zmanjšanje psihičnega trpljenja prizadetega,
- oživljanje konstruktivne komunikacije,
- izboljšanje sodelovanja,
- krepitev samoodgovornosti,
- ohranjanje dostojanstva,
- krepitev samospoštovanja,

- razvijanje pogajalskih sposobnosti,
- širjenje informiranosti,
- usposabljanje za samostojno reševanje konfliktov,
- razvijanje vzgojne komponente pri odraščajoči mladini.

4.1.2 Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega postopka, ki omogoča posamezniku, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Pri restituciji poravnavo smiselno povezujemo s povzročeno psihološko, socialno in materialno škodo. Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje poravnalno ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti.

Cilji restitucije so:

- kritično razmišljanje o svojem vedenju,
- samostojno popravljanje posledic nepremišljenih dejanj,
- pozitivno, ustvarjalno reševanje problemov,
- spodbujanje konstruktivnega vedenja ter poudarjanje vrednot.

4.2 VZGOJNI UKREPI

Učencu se lahko izreče vzgojni ukrep, opredeljen v vzgojnem načrtu oz. pravilih šole, ko krši pravila šolskega reda oziroma ko kljub predhodnemu vzgojnemu delovanju šole ne spremeni svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Predlog za začetek postopka zaradi storjene kršitve lahko poda vsak delavec šole, starši ali učenec.

Šola izvaja naslednje vzgojne ukrepe:

- **VPIS**

v eAsistent, če gre za manjšo kršitev reda in discipline v oddelku.

- **OPRAVIČILO**

Učenec se ob prisotnosti učitelja opraviči učencu za povzročeno škodo, storjeno dejanje.

- **USTNO OPOZORILO RAZREDNIKA**

za ponavljajoče manjše kršitve ali ob prvi težji kršitvi.

- **OBVESTILO STARŠEM**

po telefonu o dogodku, ki ga je povzročil učenec s kršenjem dogovorov ali pravil šole ali pisno vabilo na razgovor.

- **POVEČAN NADZOR**

nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku (npr. med odmorom, po pouku). Nadzor je potreben, če učenec pogosto krši hišni red in pravila šolskega reda.

- **ZADRŽANJE NA RAZGOVORU PO POUKU**

v zvezi z reševanjem problemov, ki jih učenec povzroča med poukom. Za daljše razgovore lahko strokovni delavec zadrži učenca po pouku po predhodni seznanitvi staršev.

- **ORGANIZIRAN NADOMESTNI VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI PROCES**

Šola lahko učencu, ki ogroža varnost ali onemogoča izvedbo vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, dodeli dodatno spremstvo ali zanj občasno organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces.

- **REDNI IN VNAPREJ DOLOČENI STIKI S STROKOVNIM DELAVCEM**

Strokovni delavec določi termine srečanj za redne stike z učencem po predhodni seznanitvi staršev.

- **REDNO OBVEŠČANJE STARŠEV IN POROČANJE O UČENČEVEM VEDENJU V ŠOLI**

Strokovni delavec in starši se dogovorijo o načinu in pogostosti obveščanja.

- **OBRAZLOŽITEV SVOJIH DEJANJ IN NAČRT IZBOLJŠAV**

Učenec kritično razmišlja o svojem vedenju, obrazloži motive in vzroke za neustrezno ravnanje in kršitve ter predlaga izboljšave.

- **RESTITUCIJA**

Učenec se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za svoje ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. Pri restituciji poravnavo smiselno povezujemo s povzročeno psihološko, socialno in materialno škodo.

- **DRUŽBENO KORISTNO DELO**

Družbeno koristno delo omogoča, da posamezniki, ki so s svojim vedenjem kršili pravila ali povzročili škodo, vzpostavijo stik z drugim socialnim krogom, poleg tega pa prepoznajo tudi svojo vrednost v tem, da so koristni. Aktivnost posamezniku omogoča, da poveže svoja dejanja s posledicami, ki jih le-ta prinašajo. Preko stika z odraslimi, ki vodijo ta dela, lahko najdejo drugačen stik z odraslim, nov model vedenja. Družbeno koristno delo se kot ukrep izvede v soglasju s starši/skrbniki. Primeri družbeno koristnega dela znotraj Osnovne šole Koper so:

- pomoč v kuhinji,
- pomoč pri čiščenju,
- pomoč dežurnim učiteljem,
- pomoč hišniku,
- pomoč drugim delavcem šole,
- pomoč v podaljšanem bivanju ali jutranjem varstvu

- **PREPOVED PRIBLIŽEVANJA UČENCU**

Učenec ima lahko tudi prepoved približevanja drugemu učencu z namenom preprečevanja nasilja (v okvirih, ki jih določa nujnost zadrževanja v istih prostorih).

- **ODSTRANITEV UČENCA OD POUKA OZ. DRUGE DEJAVNOSTI**

se izvede kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvedbo pouka ali dejavnosti kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja in sprejemljivega vedenja, omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema, nemotenega učenja drugih učencev v oddelku ali učni skupini. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj. V primeru odstranitve od pouka mora učitelj z njim opraviti razgovor v čim krajšem času. Skupaj z učencem analizirata nastali položaj in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

- **ZAČASNI ODVZEM NAPRAV ALI PREDMETOV**

s katerimi učenec ogroža zdravje, varnost ali onemogoča izvedbo pouka,

- **UKINITEV NEKATERIH PRAVIC IN UGODNOSTI,**

ki so povezane s kršitvami šolskih pravil in s pridobljenimi statusi,

- **PISNO OPOZORILO RAZREDNIKA**

V primeru težjih kršitev ali ponavljajočih se lažjih kršitev razrednik učencu izreče pisno opozorilo. Pisno opozorilo razrednika lahko predlaga katerikoli delavec šole, izreče pa ga razrednik. Obvestila o vzgojnem ukrepu se ob začetku novega šolskega leta izbrišejo.

● **PREMESTITEV V DRUGI ODDELEK**

Premestitev v drugi oddelek se kot vzgojni ukrep izvede, ko predhodno ukrepanje šole ni doseglo zelenih učinkov in ko učiteljski zbor presodi, da bo s premestitvijo prišlo do zmanjšanja neželenih vedenj. Izrek vzgojnega opomina ni pogoj za premestitev učenca. Utemeljen predlog za premestitev učenca poda razrednik, o premestitvi učenca odloča učiteljski zbor.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z:

- nudenjem podpore in
- pomoči ter
- vodenjem učenca k spremembi neprimerne vedenja in ravnanja.

Pri tem sodelujejo:

- učenec,
- starši in
- strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za reševanje problemov in vzgojno ukrepanje.

Pri vzgojnem ukrepanju je treba učencu zagotavljati uresničevanje njegovih temeljnih pravic:

- varstvo osebnih podatkov in varstvo zasebnosti ter osebno, duhovno in telesno integriteto,
- pri odločitvi o izbiri ukrepa mora razrednik oziroma drugi pristojni organ upoštevati primernost in izvedljivost ukrepa ter pretehtati njegove vzgojne in druge učinke.

O uvedbi in poteku postopka vzgojnega ukrepanja se vodi pisna dokumentacija, ki vsebuje:

- zapis o obravnavi (zapis kršitve, opravljenih vzgojnih dejavnosti in postopkov ob kršitvah, zapisi izrečenih vzgojnih ukrepov),
- odločitev o vzgojnem ukrepu in njegovi izvršitvi,
- po potrebi druge pisne izjave, ki so nujne za izvedbo tega postopka.

Zapise vodi razrednik, svetovalna služba ali druge osebe, ki vodijo obravnavo. Zapisi se vodijo v fizični obliki ali v eAsistentu.

Učencu in njegovim staršem pojasnimo:

- razloge za takšno odločitev,
- obliko in trajanje ukrepa ter
- načine, s katerimi bomo preverili, ali je ukrep učinkoval.

V primerih, ko to ni mogoče (npr. odstranitev učenca od šolske ure), se razgovor opravi čim prej, če je možno še isti dan.

Postopnost vzgojnega ukrepanja

Proti kršitelju, pri katerem je bila prvič ugotovljena kršitev, mora šola uvesti dejavnost/postopek, ki vodi do najmilejšega predvidenega ukrepa. Pri kršitvah strokovni delavec skupaj z učencem izbere vzgojno dejavnost ali ukrep, ki učencu omogoča, da popravi napako, materialno ali moralno škodo, pri čemer se zasleduje načelo sorazmernosti ukrepa s težo kršitve. V primeru nadaljnjih kršitev se ukrepi stopnjujejo. Vzgojni ukrepi za posamezne kršitve pravil so opredeljeni v Pravilih šolskega reda Osnovne šole Koper.

5 VZGOJNI OPOMINI

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Šola pred izrekom vzgojnega opomina uporabi ukrepe, določene z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda.

Vzgojni opomin šola lahko izreče za kršitve, ki so storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalnega dela ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole.

Izrekanje vzgojnih opominov

Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku.

Naloge razrednika:

- preveri ali je učenec kršil dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in akti šole,
- katere vzgojne dejavnosti in vzgojne ukrepe je za učenca šola predhodno že izvedla,
- opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo razgovora,
- po razgovoru pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru.

Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznanji učiteljski zbor.

Način izrekanja, obveščanja in evidentiranja vzgojnih opominov:

- Vzgojni opomin izreče učiteljski zbor. Učencu se lahko izreče vzgojni opomin v posameznem šolskem letu največ trikrat.
- Šola učencu izroči dva izvoda obvestila o vzgojnem opominu. Učenec en izvod s podpisom staršev vrne šoli. Če razrednik dvomi v verodostojnost podpisa staršev oziroma, če učenec v petih delovnih dneh od prejema ne vrne podpisanega obvestila, šola obvesti o tem starše.
- O poteku postopka izrekanja vzgojnega opomina šola vodi zabeležke.
- Izrek vzgojnega opomina razrednik zabeleži v mapo vzgojnih opominov in vanjo vloži tudi podpisan vzgojni opomin.

INDIVIDUALIZIRANI VZGOJNI NAČRT

Šola za učenca, ki mu je bil izrečen vzgojni opomin pripravi individualizirani vzgojni načrt, v katerem opredeli:

- konkretne vzgojne dejavnosti,
- postopke in
- vzgojne ukrepe, ki jih bo izvajala.

Učenec, starši in strokovni delavci šole sodelujejo pri oblikovanju individualiziranega načrta učenca. Ta naj učencu pomaga doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, upoštevanja potreb in pravic drugih (do nemotenega učenja in dela, varnosti...), sprememb na področju učenja in vedenja. Pri tem je potrebno upoštevati posebnosti učenca.

Kadar starši učenca niso pripravljeni sodelovati, oblikuje šola individualizirani vzgojni načrt brez njih.

Individualizirani vzgojni načrt vsebuje:

- jasen opis problema,
- jasen opis ciljev učenja in vedenja,
- načrt ustreznih pomoči učencu in posebnih vzgojnih dejavnosti,
- strinjanje učenca, staršev in delavcev šole o lastnih nalogah in obveznostih, ki izhajajo iz uresničevanja načrta,
- morebitne izjeme in odstopanja od dogovorjenih pravil,
- način spremljave izvajanja načrta,
- posledice uresničevanja oziroma neuresničevanja dogovorjenega.

Ravnatelj lahko zaradi utemeljenih razlogov zadrži uporabo kateregakoli vzgojnega ukrepa.

PREŠOLANJE BREZ SOGLASJA STARŠEV

Po 54. členu Zakona o osnovni šoli lahko šola iz vzgojnih razlogov prešola učenca na drugo šolo brez soglasja staršev:

- če kršitve pravil šole ogrožajo življenje ali zdravje drugih ali,
- če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.
- Če se učenca prešola brez soglasja staršev, si šola pred odločitvijo o prešolanju učenca na drugo šolo pridobi mnenje centra za socialno delo ter soglasje šole, v katero bo učenec prešolan, glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih institucij.
- Šola staršem vroči odločbo o prešolanju, v kateri navede tudi ime druge šole ter datum vključitve v šolo.

URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt Osnovne šole Koper je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Z njegovo realizacijo šola uresničuje cilje 2. člena Zakona o osnovni šoli.

Za realizacijo vzgojnega načrta so odgovorni vsi delavci šole.